

Rama (Choshen Mishpat 386:3)

... — המזיק לחברו בעצתו שיעץ לו... — If **one damages his fellow with his advice that he advised him...**, פטורים דלא הוי אלא גרמא בניזקין — **he is not liable because it is merely a damage through gerama.**

Bava Kamma (99b)

איתמר — **It was stated:** — המראה דינר לשולחני — If someone showed a *dinar* to a **moneychanger**, and he said the coin was genuine, — ונמצא רע — **but it was later found to be bad,** — תני חדא אומן פטור הדיוט חייב — **one Baraisa taught that an expert is not liable** whereas a **layman is liable,** — ותניא אידך בין אומן בין הדיוט חייב — **and it was taught in another Baraisa that whether he is an expert or a layman he is liable.**

The Gemara answers this apparent contradiction:

אמר רב פפא — **Rav Pappa said:** — כי תניא אומן פטור — **When it was taught in a Baraisa that an expert is not liable,** — כגון דנכו ואיסור — it was referring to someone like **Danku and Issur**, who were so expert in their trade, — דלא צריכי למיגמר כלל — **that they did not need to learn anything more at all** about it.

Bava Kamma (100a)

ריש לקיש אחוי ליה דינרא לרבי אלעזר — **Reish Lakish showed a dinar to R' Elazar** to get his opinion about it. — אמר מעליא הוא — **[R' Elazar] said that it is good.** — אמר ליה חזי דעלך קא — **[Reish Lakish] said to [R' Elazar], “You should see that I am relying on you.”** — סמכינא — **[Reish Lakish] said to [R' Elazar], “What do you mean to say that you are relying on me?”** — אמר ליה כי סמכת עלי מאי למימרא — **[R' Elazar] said to [Reish Lakish], “That if it turns out bad I want to exchange it with you.”** — דאי משתכח בישא בעינא לאיחלופי לך — **[Reish Lakish] replied, “But you are the one who said that this ruling follows R' Meir, who judges a case of garmi.”** — והא את הוא דאמרת רבי — **[R' Elazar] asks [Reish Lakish], “But you are the one who said that this ruling follows R' Meir, who judges a case of garmi.”** — מאי לאו רבי מאיר ולא סבירא לן — **[Reish Lakish] answered [R' Elazar], “No! It follows R' Meir, and we do hold like him.”** — אמר — **Does this not mean that it follows R' Meir, but we do not hold like him?”** — ליה לא רבי מאיר וסבירא לן כוותיה — **[Reish Lakish] answered [R' Elazar], “No! It follows R' Meir, and we do hold like him.”**

Tosafos

והא דקאמר חזי דעלך קאמרינא — **That which [Reish Lakish] said, “You should see that I am relying on you,”** does not effect the law. — אפילו לא אמר הוה מחייב — **For even if he had not say anything, [R' Elazar] would have been liable...** — ורב אלפס כתב — **But Rav Alfaf [the Rif] wrote** — דלעולם לא מחייב עד שיאמרו לו — **that one is never liable unless they tell him that they are relying upon him.**

חשן משפט (שו, ו) - המראה דינר לשולחני ואמר לו יפה הוא ונמצא רע, אם בשכר ראהו חייב לשלם אע"פ שהוא בקי ואינו צריך להתלמד. ואם בחנם ראהו פטור והוא שיהיה בקי שאינו צריך להתלמד. ואם אינו בקי חייב לשלם אע"פ שהוא בחנם והוא שיאמר לשולחני עליך אני סומך או שהיו הדברים מראים שהוא סומך על ראייתו ולא יראה לאחרים. (וי"א שאפילו סתמא נמי חייב ומכל מקום הסברא הראשונה נראה עיקר.)

בבא קמא צט: - ההיא איתתא דאחזיא דינרא לרבי חייא, אמר לה מעליא הוא, למחר אתאי לקמיה ואמרה ליה אחזיתיה ואמרו לי בישא הוא ולא קא נפיק לי, אמר ליה לרב זיל חלפיה ניהלה וכתוב אפנקסי דין עסק ביש, ומאי שנא דנכו ואיסור דפטירי משום דלא צריכי למיגמר, רבי חייא נמי לאו למיגמר קא בעי, רבי חייא לפני משורת הדין הוא דעבד.

תשב"ץ (ח"ב סי' קעד) - והטעם בזה הוא שכיון שהוא אומן מה היה לו לעשות אלא אומר מה שנראה לו וכי מפני שהוא אומן הוא חייב באחריות נזקי הבריות. וכשהוא נוטל שכר אינו נוטל שכר אלא על זה שישמכו עליו ויתחייב באחריותו. וכשהוא הדייט אפילו אינו נוטל שכר חייב מדינא דגרמי לפי שלא היה לו להכניס עצמו במה שאינו יודע ויודע שסומכין עליו.

ש"ך (שו סקי"א) - ומהרש"ל פסק כהרשב"א דאומן גמור כדנכו ואיסור אפילו בשכר פטור... ולפי עניות דעתי אין בזה כדאי להכריע.
ש"ך (שו סקי"ב) - ומהרש"ל פסק שם כהרא"ש וסייעתו, ולפענ"ד עיקר כהרי"ף וסייעתו וכמ"ש הר"ב דלא לחנם נקט בש"ס א"ל חזי דעלך קסמיכנא, וגם לא לחנם אמר ר"ל כן לר' אליעזר.

נתיבות (שו סקי"ב) - ונראה דדין זה הוא רק ברואה בחנם אבל בשכר ודאי חייב אפילו בלא אמר לו וזה פשוט.

שולחן ערוך (סל' רכז, כה) - מוכר ולוקח שנתרצו לגמור המקח על פי שומת לוי ושם אותו בסך ידוע ונמצא שיש בו אונאה יש בו דין אונאה. ואם אי אפשר להחזיר האונאה, כגון שהלך המאנה לדרכו, אם לוי הוא תגר ובקי בשומא ולא קיבל שכר על השומא פטור.

שולחן ערוך (סל' קכט, ב) - אמר להם בשעת מתן מעות הלוהו ואני ערב, נשתעבד הערב ואינו צריך קנין. הגה ואפילו לא נתערב בהדיא רק שאומר למלוה להלוות ללוה כי בטוח הוא ועשאו על פיו והיה שקר חייב לשלם לו דהוי כאילו נתערב לו. נתיבות המשפט (שם) - ומשמע דאין בזה חיוב טעם ערבות רק דין גרמי.

אם הוא מומחה באותו דבר:

בחנם פטור

בשכר חייב (ולפי הנתיבות אפילו לא אמר שסומך עליו)

אם אינו מומחה:

בין בחנם בין בשכר חייב,

כאשר סומכים עליו. (וי"א סתמא נמי חייב וסברא ראשונה עיקר - רמ"א)

Advice about:

Used Car

House

Stocks

Lawyer

Diamond